

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 905/2021
28.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Ромчевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда ВУ „Дедиње“, Београд, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2524/20 од 10.12.2020. године, у седници одржаној 28.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2524/20 од 10.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2005/17 од 21.02.2019. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да му је као професионалном припаднику Војске Србије повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација у области рада, на тај начин што тужиоцу није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири појединачне одлуке Министарства одбране РС, Сектора за буџет и финансије и то: 25.01.2013. године није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. ...-... од 24.01.2013. године, 12.07.2013. године није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. ...-... од 11.07.2013. године, 03.10.2013. године није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. ...-... од 01.10.2013. године и 25.12.2013. године није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. ...-... од 23.12.2013. године. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом која ће за случај наступања услова за принудну наплату бити обрачуната почев од извршности одлуке, до исплате. Трећим ставом изреке, одбијен је захтев тужене за износ законске затезне камате досуђене на трошкове поступка за период од пресуђења, па до дана извршности одлуке, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2524/20 од 10.12.2020. године, првим ставом изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, и жалба тужиоца у том делу одбијена као неоснована. Другим ставом изреке, одбачена

је жалба тужиоца изјављена у односу на став трећи изреке првостепене пресуде, као недозвољена. Трећим ставом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на о снову члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због који се она може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је цивилно лице у Војсци Србије, запослен у ВУ „Дедиње“ и решењем тужене број ...-... од 28.02.2006. године распоређен на радно место Закључком Владе РС 05 број 121-376/2013-2 од 24.01.2013. године одобрена је исплата једнократне новчане помоћи професионалним припадницима Војске РС. Одлукама о износу и критеријумима за исплату једнократне новчане помоћи професионалним припадницима ВС број ...-... од 24.01.2013. године, број ...-... од 11.07.2013. године, број ...-... од 01.10.2013. године и број ...-... од 23.12.2013. године, донетим од стране МО РС Сектор за буџет и финансије, предвиђено је да једнократна помоћ припада професионалном припаднику Војске Србије који је у радном односу на неодрђено време, односно одређено време на дан 31.08.2013. године и који је остварио право на плату за август 2013. године, односно накнаду плате због породилског одсуства, неге детета и посебне неге детета, накнаду због привремене спречености за рад (боловање) дуже од 30 дана, као и лицу које ради скраћено радно време (инвалид). Тужиоцу и другим запосленима у ВУ „Дедиње“ није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу наведених одлука.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да тужилац није у истој ситуацији са осталим припадницима Војске Србије и Министарства одбране, с обзиром да је распоређен у својству цивилног лица у војно доходовној установи која послује по принципу стицања и расподеле добити, те да није ступањем на снагу Закона о Војсци Србије, сходно одредби члана 194. став 1. стекла статус војног службеника или војног намештеника, као и да право на исплату плате, накнаде и других примања остварује по прописима којима се уређује пословање тих установа. Осим тога, околност што тужиоцу није исплаћена једнократна новчана помоћ имајући у виду место запослења, нема карактер личног својства из члана 2 Закона о забрани дискриминације, односно тужилац није био изложен дискриминаторском поступању.

Врховни касациони суд је оценио да су правилно нижестепени судови применили материјално право, када су одбили тужбени захтев тужиоца и закључили да нема дискриминације у конкретном случају.

Наиме, забрана дискриминације представља једно од основних начела Устава Републике Србије. У члану 21. Устава утврђено је да свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације (став 2).

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, прописано је да израз дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или гупе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварно односно претпостављеним личним својствима.

Такође, Закон о раду забрањује одвајање, издвајање, раздвајање, разликовање које није оправдано и којим се незапослено или запослено лице унижава, омаловажава или кињи кроз забрану непосредне и посредне дискриминације (члан 19. Закона о раду). Посредна дискриминација (на коју се тужилац позива) постоји када одређена на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса ставља или би их ставила у неповољни положај у односу на друга лица – лице које тражи запослење, као и запосленог због одређеног својства, статуса, опредељења или уверења из члана 18. истог закона. Према члану 18. критеријуми дискриминације су пол, рођење, језик, раса, боја коже, старост, трудноћа, здравствено стање, инвалидност, национална припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство.

Одредбама члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. Протокола 12. уз наведену конвенцију, утврђена је општа забрана дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што је прописано да ће се свако право које закон предвиђа остварити без дискриминације по било ком основу по раси, боји коже, вероисповести и политичком и другом уверењу, националном или друштвеном пореклу, повезаности са националним мањинама, имовини, рођењу или другом статусу.

Према садржини законских норми, као и норми Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, дискриминација представља неједнако поступање или прављење разлике једног лица у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији, засновано на личним својствима. У овом случају није повређено начело једнакости, нити је учињена дискриминација према тужиоцу због чињенице да је тужена као послодавац, исплатила наведену накнаду запосленима, ван установе у којој је тужилац запослен и на коју се примењују посебни прописи (Правилник о војним установама које послују по принципу стицања и расподеле дохотка – „Службени војни лист“ бр.5/86...31/91).

Наводи тужиоца да је дискриминисан по основу радног ангажовања у Војно-доходовној установи „Дедиње“ се не могу сматрати дискриминацијом јер тужилац у

току поступка није учинио вероватним да му једнократна новчана помоћ није исплаћена због неког његовог личног својства, већ због тога што је запослен као цивилно лице. И по оцени ревизијског суда радно ангажовање тужиоца не може се сматрати личним својством у смислу одредаба Закона о дискриминацији. Код наведеног, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Остали наводи ревизије којима се оспорава закључак другостепеног да тужилац није стекао статус професионалног припадника Војске Србије у 2013. години, представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата.

На основу изнетог, применом члана 414 став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић